

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**

DOM
2013-12-06
Meddelad i
Göteborg

akt bil 18 Sida 1 (8)
Mål nr
10632-13 E
Avdelning 1 Enhet 12

SÖKANDE

CRAMA international Health Service AB, 556898-6102
Mölnlycke Fabriker 5
435 35 Mölnlycke

Ombud: Advokat Jesper Sundström
Wistrand Advokatbyrå
Box 11920
404 39 Göteborg

MOTPART

Västra Götalandsregionen
Regionens Hus
462 80 Vänersborg

SAKEN

Rättelse enligt lagen (2008:962) om valfrihetssystem, förkortad LOV

DOMSLUT

Förvaltningsrätten bifaller ansökan och beslutar att Västra Götalandsregionen ska vidta rättelse på sätt att CRAMA international Health Service AB inte ska uteslutas på den grund som har angivits i beslutet (dnr RS 756-2013).

Det ankommer på Västra Götalandsregionen att pröva om förutsättningarna för att godkänna CRAMA international Health Service AB som leverantör i VG Primärvård i övrigt är uppfyllda.

Dok.Id 233086

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 53197 400 15 Göteborg	Sten Sturegatan 14	031 - 732 70 00 E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se	031 - 711 78 59	måndag – fredag 08:00-16:00

BAKGRUND

CRAMA International Health Service AB (CRAMA) har ansökt om att få bedriva vårdverksamhet i valfrihetssystemet VG Primärvård (dnr RS 756-2013). Västra Götalandsregionen (regionen) beslutade den 10 september 2013 att utesluta CRAMA med motiveringen att bolaget inte bedöms uppfylla de kvalificeringskrav som uppställs i 7 kap. 1 § LOV och i 1 kap. 2 punkten i Västra Götalandsregionens Krav- och kvalitetsbok.

YRKANDEN M.M.

Ansökan om rättelse

CRAMA ansöker om rättelse och yrkar i första hand att förvaltningsrätten ska godkänna bolaget som leverantör. I andra hand yrkas att regionens beslut upphävs och att målet återförvisas till regionen för ytterligare beredning.

Till stöd för sin ansökan anför bolaget i huvudsak följande. För att etablera sin verksamhet avser CRAMA att överta en befintlig verksamhet vid den vårdcentral som sedan länge bedrivs under det inarbetade namnet Crama i Mölnlycke och drivs av företaget Crama Hälsocenter AB (Crama Hälsocenter). CRAMA kommer att tillträda verksamheten efter att tillstånd att bedriva vårdverksamhet inom VG Primärvård har meddelats. Styrelse och ledning för säljbolaget Crama Hälsocenter kommer inte att vara verksamma vid vare sig läkarmottagningen eller i CRAMA. Som ett led i övertagandet har CRAMA valt att ta in kännetecknet "Crama" i sin firma redan från start. Crama Hälsocenter kommer efter överlåtelsen att byta firma och inte längre använda sig av kännetecknet.

Regionen har fattat sitt beslut på felaktiga grunder. De påstådda brister som ligger till grund för beslutet är samtliga hänförliga till Crama Hälsocenter, d.v.s. en annan juridisk person än CRAMA. Frågan om en företrädare för Crama Hälsocenter eventuellt har gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövning saknar således betydelse för prövningen av CRAMA:s ansökan. Det har inte heller närmare angivits på vilket sätt det skulle kunna föreligga ett bulvanförhållande. I avsaknad av stöd för ett sådant påstående kan det inte ligga till grund för bedömningen av den aktuella ansökan. Regionen har inte på något sätt visat att en företrädare för CRAMA skulle ha gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövning och det finns sammantaget inga omständigheter som talar för att CRAMA inte ska godkännas.

Regionens inställning

Regionen anser att ansökan om rättelse ska avslås och anför i huvudsak följande. Regionen har inte brutit mot någon bestämmelse i LOV. CRAMA har således inte heller lidit och kan inte heller komma att lida sådan skada som avses i lagen.

Anledningen till att CRAMA har uteslutits är att företrädaren för bolaget har gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen. Av ansökan framgår visserligen att Anders Stenman är verksamhetschef och legal företrädare för bolaget. Regionen gör emellertid bedömningen att det endast är fråga om ett bulvanförhållande och att den faktiske företrädaren för bolaget är Robert Sjöstedt. Robert Sjöstedt drev fram till år 2006 bolaget Läkartjänst i öppenvård, Dr R Sjöstedt AB. Bolaget försattes i konkurs den 16 januari 2006. Bristen i konkursboet uppgick till ca 8,9 miljoner kr. Även bolagets dotterbolag försattes i konkurs under år 2006 med en brist i konkursboet om 5,5 miljoner kr. Robert Sjöstedt var legal företrädare för båda bolagen. Hans tidigare fru som han drev moderbolaget tillsammans med har enligt lagakraftvunnen hovrättsdom gjort sig skyldig till grovt bedrä-

geri eftersom hon genom vilseledande förmått regionen att betala ersättning till bolaget för patientbesök som enligt vårdavtalet inte varit ersättningsgilla. Även om Robert Sjöstedt inte dömdes för bedrägeribrott bedömdes han ändå vara ansvarig för de allvarliga bristerna i bolagen. Detta framgår av en dom meddelad av Kammarrätten i Göteborg den 19 februari 2010 som avser avslag på en ansökan från Crama Hälsocenter om att delta i valfrihetssystem. Robert Sjöstedt var vid detta tillfälle företrädare för Crama Hälsocenter.

Crama Hälsocenter ansöker inte längre om att få delta i regionens valfrihetssystem. Däremot gör Crama Hälsocenters ekonomiske rådgivare Anders Stenman detta i och med CRAMA:s ansökan. Att Anders Stenman är ekonomisk rådgivare framgår av det utdrag från tidningen Vårdfokus som har bifogats till regionens yttrande. Anders Stenman har även tidigare uppgivits vara ekonomisk rådgivare åt Robert Sjöstedt, bl.a. i det ovan angivna konkursförsatta bolaget. Han har även den 3 december 2012 svarat på en Lex Maria-anmälan ställd till Robert Sjöstedts nuvarande bolag. I en tidigare ansökan från CRAMA uppgavs dessutom en e-postadress knuten till Robert Sjöstedt. När CRAMA annonserar om personal är telefon och e-postadress knutna till Robert Sjöstedts nuvarande bolag. Sammantaget är Anders Stenman att betrakta som en bulvan för Robert Sjöstedt för att denne ska få möjlighet att fortsätta att driva sin verksamhet, dock i en annan juridisk person. Regionen har därmed haft fog för sitt beslut att utesluta CRAMA som sökande.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Av 7 kap. 1 § LOV framgår att den upphandlande myndigheten får utesluta en sökande som bl.a. har gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövning-

en och den upphandlande myndigheten kan visa detta. Om sökanden är en juridisk person, får sökanden uteslutas om en företrädare för den juridiska personen har gjort sig skyldig till sådant fel.

Enligt 8 kap. 1 § LOV ska den upphandlande myndigheten godkänna samtliga sökande som uppfyller de krav som angetts i annonsen och förfrågningsunderlaget och som inte har uteslutits med stöd av 7 kap. 1 §.

Enligt 10 kap. 1 § LOV får en leverantör, som gör gällande att en upphandlande myndighet brutit mot en bestämmelse i denna lag, ansöka om rättelse hos allmän förvaltningsdomstol.

I 10 kap. 2 § LOV anges att om den upphandlande myndigheten brutit mot någon bestämmelse i lagen och detta medfört att en leverantör lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta om att den upphandlande myndigheten ska vidta rättelse.

Vad som anges i 7 kap. 1 § LOV framgår även av 1 kap. 2 punkten i Västra Götalandsregionens Krav- och kvalitetsbok.

I förarbetena till lagen anges bl.a. följande (prop. 2008/09:29 s. 86). Av LOV kan inte framgå mer preciserat när en sökande får uteslutas på grund av t.ex. allvarliga fel i yrkesutövningen. Det måste i stället vara upp till den enskilda upphandlande myndigheten att i första hand avgöra när ett fel är så allvarligt att det ska föranleda uteslutning. Den rättspraxis som utvecklas beträffande lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (förkortad LOU) är i denna del även vägledande för LOV.

Förvaltningsrättens bedömning

Regionen har genom det aktuella beslutet inte godkänt CRAMA som leverantör i VG Primärvård. CRAMA har uteslutits med anledning av att en företrädare för bolaget – Robert Sjöstedt – bedöms ha gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen. Den första frågan som förvaltningsrätten har att ta ställning till är om Robert Sjöstedt ska anses vara företrädare till CRAMA i den mening som avses i LOV.

Bestämmelsen i 7 kap. 1 § LOV motsvarar i nu relevanta delar vad som anges i 10 kap. 2 § LOU. I förarbetena till LOU anges bl.a. följande vad avser begreppet företrädare (prop. 2006/07:128 s. 388).

Tillämpningen av begreppet fordrar att den upphandlande myndigheten ibland tvingas till komplicerade bedömningar av leverantörens organisation. Denna svårighet kan emellertid inte helt undvikas. Lagrådet har efterlyst att det närmare anges vilka personer i ett företags ledning som avses med begreppet. När det gäller svenska leverantörer, är det huvudsakligen fråga om de befattningshavare som anges i 4 § lagen (1986:436) om näringsförbud. Varje sådan befattningshavare som har en faktisk maktposition i den juridiska personen ska anses som företrädare. Utöver denna krets av legala företrädare kan det finnas andra personer som kan anses som faktiska företrädare för juridiska personer. Avgörande är om företrädaren har betydande intresse, genom exempelvis eget eller närståendes aktie- eller andelsinnehav, och bestämmande inflytande över den juridiska personen. Bestämmande inflytande kan föreligga då företrädaren genom fullmakt har rätt att bestämma över den juridiska personens medel. Den som satt en bulvan eller målvakt i sitt ställe har i regel ett bestämmande inflytande och kan bedömas som företrädare. Även företrädare för moderföretag kan bedömas som faktisk företrädare för ett dotterbolag. Frågan vem som är företrädare för en juridisk person ska avgöras utifrån objektiva omständigheter i det enskilda fallet. Företrädare i upphandlingssammanhang är de personer som vid tiden för anbudsgivningen företräder leverantören. Tidigare företrädare ska alltså inte bli föremål för kontroll.

Det kan konstateras att Robert Sjöstedt inte innehar någon ställning i CRAMA:s styrelse eller ledning. Det har således inte framkommit att han har en faktisk maktposition i bolaget och att han därmed är att betrakta som legal företrädare. Inte heller har det visats att han i egenskap av exempelvis aktieägare har ett betydande intresse i bolaget. Det är den upphandlande myndigheten som har bevisbördan för påståendet att han är faktisk företrädare för CRAMA och – som regionen har uppgivit – att ett bulvanförhållande föreligger.

Enligt förvaltningsrättens mening har det framkommit omständigheter som tyder på att Robert Sjöstedt är involverad i CRAMA:s verksamhet. Regionen har bl.a. anfört att CRAMA i rekryteringsannonser samt i tidigare ansökan har angivit kontaktuppgifter knutna till Robert Sjöstedts bolag. Nuvarande styrelseledamot i CRAMA, Anders Stenman, har dessutom uppgivits vara ekonomisk rådgivare till Robert Sjöstedts bolag och på olika sätt deltagit i detta bolags verksamhet. Förvaltningsrätten anser emellertid inte att de omständigheter som har framkommit i målet ger tillräckligt stöd för antagandet att Robert Sjöstedt har vare sig betydande intresse eller bestämmande inflytande i CRAMA. Han kan således inte heller anses vara företrädare för bolaget i den mening som avses i 7 kap. 1 § LOV. Under sådana omständigheter saknas det anledning att pröva huruvida Robert Sjöstedt har gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen.

Eftersom det i övrigt inte har framkommit något som ger skäl att anta att CRAMA eller företrädare för bolaget har gjort sig skyldiga till allvarligt fel i yrkesutövningen saknas förutsättningar att utesluta bolaget i enlighet med vad som har angivits i regionens beslut. Det aktuella beslutet har medfört att CRAMA har lidit skada och bolagets ansökan ska därför bifallas. Regionens ska vidta rättelse på så sätt att bolaget inte ska uteslutas på den grund som har angivits i beslutet. Det ankommer på regionen att pröva om förutsättningarna för att godkänna CRAMA i övrigt är uppfyllda.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1B LOU)

Karin Leidzén

Rådman

Föredragande har varit förvaltningsrättsnotarien Henrik Holmström.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

